

Ambargo zamanı: 10:00 (ANKARA), 1 Haziran 2010

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI

PMI endeksi dizilim geçmişinde en hızlı artışlarını birbirini takip eden ikinci ay olan Mayıs ayında da sergiledi.

Önemli bulgular:

- Yeni siparişlerde yaşanan keskin artışa güçlü iç talep destek oldu.
- İstihdam, daha yüksek kapasite gereksinimleri doğrultusunda artış gösterdi.
- Girdi maliyetleri enflasyonu yavaşladı ama yüksek düzeyde kalmaya devam etti.

HSBC için Markit tarafından toplanıp derlenen Mayıs ayı anketi verileri Türk imalat sektöründe belirgin bir güçlenmeye işaret etmektedir. Alınan yeni siparişler tekrar yükseldi ve üretimdeki ilave artışları körükledi. Birikmiş işlerdeki hafif azalma ile birlikte istihdamdaki artış imalatçıların sipariş gereksinimlerine paralel bir üretime yöneldikleri izlenimi yaratmaktadır. Bu arada girdi maliyetleri, daha yüksek hammadde fiyatlarının etkisinde, artmaya devam etti.

Mevsimlik etkilerden arındırılmış HSBC Türkiye İmalat PMI™ endeksi imalat ekonomisinin genel durumu hakkında kullanılabilir tek rakamlı bir ölçü mahiyetindedir. 50,0 üzeri PMI rakamı ticari faaliyetlerde iyileşme eğilimini; 50,0 altı ise kötüleşme eğilimini göstermektedir. Başlık endeksi Nisan ayında ölçülen 56,0 seviyesine göre marjinal bir artışla Mayıs ayında 56,5 oldu. En son PMI rakamı Türk imalat sanayinde yaşanan koşullarda belirgin bir iyileşmeye işaret etmektedir. İlave olarak, koşullardaki güçlenme dizilim geçmişindeki en yüksek hızına ulaştı.

Başlık PMI endeksindeki artışı destekler nitelikte alınan yeni işlerde ilave artışlar görüldü. Yeni sipariş hacimleri, iç talepte yaşanan bir iyileşme temelinde dizilim geçmişinin en hızlı büyüme oranını yakaladı. Bu durum yurtdışı pazarlardan alınan yeni sipariş hacimlerinde daha zayıf artışın yol açabileceği yavaşlamanın etkilerinin dengelenmesini sağladı.

Yeni sipariş alımlarında yaşanan büyüme üretimde ilave artışa neden oldu. Fabrika çıkışlarındaki büyüme oranı, alınan yeni

işlerdeki daha büyük artışı yansıtır biçimde Nisan ayında bildirilen orana kıyasla daha yüksek çıktı.

Türk imalatçıları Mayıs ayı içinde birikmiş işlerde hafif bir azalma olduğunu bildiriyorlar. Bu bize üretimdeki artışın yeni siparişleri karşılamak konusunda yeterli olduğunu düşündürüyor. Ancak, içinde bulunduğumuz yedi aylık dönem itibarıyla, bekleyen işlerdeki azalma eğiliminin fazla kapasitenin daha da daralmakta olduğunun göstergesi niteliğinde en hafifi bu ay içinde gerçekleşti.

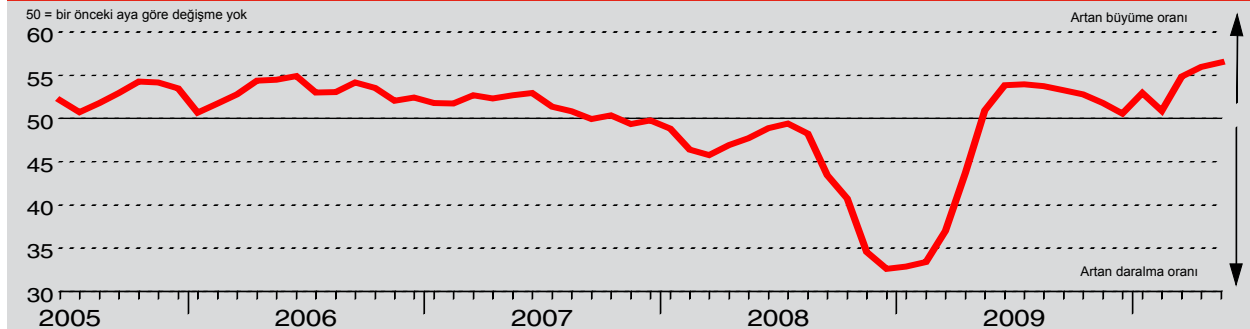
Katılımcıların, mamul mal stoklarının kısmen yeni sipariş yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde kullanıldığını belirtmeleri ile Mayıs ayında mamul mal stoklarında azalma yaşandı.

Yeni siparişlerdeki ve ay içinde üretimde yaşanan keskin artışları yansıtır biçimde Türk imalat sektöründe istihdam seviyesi Mayıs ayında daha da yükseldi. İlave olarak, eleman alımında görülen artış dizilim geçmişine bakıldığında oldukça keskin oldu.

Mayıs verileri satın alma faaliyetlerinde belirgin bir artışa işaret ediyor. Bu artış üretim gereksinimlerindeki genişlemeye paralel olarak gerçekleşti. Ancak, belli bazı kalemlerde görülen kapasite ve tedarik sorunları tedarikçilerin performansına olumsuz yansıdı.

Hammadde fiyatlarındaki ilave artışlara paralel ay içinde Türk imalatçıların karşılaştıkları girdi fiyatlarındaki yükselişler önemli ölçüde yükselmeye devam etti. Öte yandan, girdi maliyet enflasyonu Nisan ayından bu yana yavaşladı. Arkasından ürün fiyatları tekrar yükseldi ama aynı oranda artmadı.

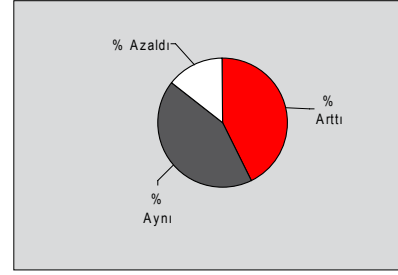
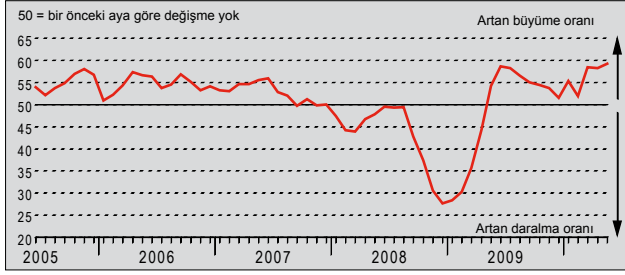
HSBC Türkiye Satın Alma Yöneticisi Endeksi

HSBC Türk Satın Alma Yöneticisi Endeksi (PMI) imalat sektörüne genel bir bakış imkanı sağlayan bir bileşik göstergedir ve tüm ekonomi için yol gösterici bir gösterge olarak kabul edilir. Gösterge değer mamul, yeni sipariş, istihdam, tedarikçi teslim süresi ve satın alınan mal stoku gibi farklı endekslerin bileşiminden türetilmiştir. PMI değeri 50,0'ın altındaysa imalat sanayi daralmaktadır, üzerindeyse genişlemektedir. 50,0 değerinde ise bir değişiklik yoktur. 50,0 değerine göre sapma ne kadar fazlaysa endeksteeki değişme oranı o kadar büyüktür.

Üretim Endeksi

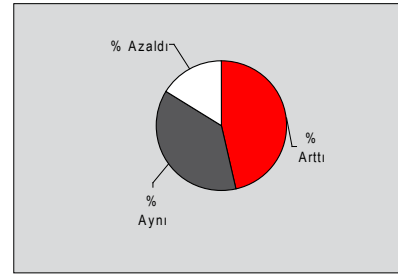
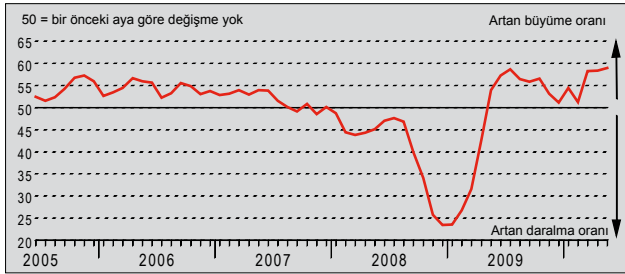
S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçılar Mayıs ayı içinde üretimde belirgin bir artış bildiriyorlar. İlaveten, Nisan ayında bildirilene kıyasla üretimdeki artış oranı, dizilim içindeki en yüksek artış oranını yakaladı. Katılımcıların yaklaşık olarak % 43'ü, önceki aya göre üretimde artış bildirmişlerdir ve bu artışı alinan yeni siparişlerde yaşanan ilave keskin yükselmeye bağlamaktadırlar. Türk imalat sanayinde yaşanmakta olan üretimdeki bu büyüme oranı son on üç ay boyunca her ay yaşanan büyüme oranlarının üstünde gerçekleşmiştir.

Yeni Siparişler Endeksi

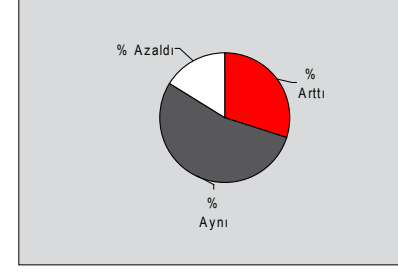
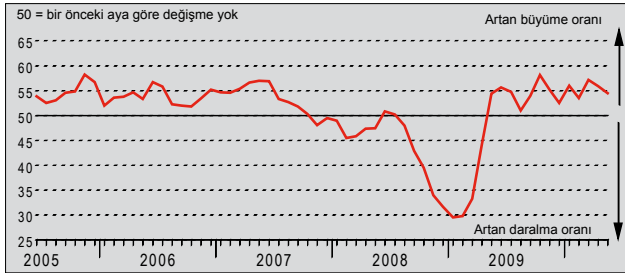
S: Aldığınız toplam siparişlerin miktarı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mayıs verileri Türk imalat şirketlerinin aldıkları yeni işlerde belirgin bir artışa işaret etmektedir. Resmî olmayan verilere göre, ekonomik koşullarda devam etmekte olan iyileşme talebi körükledi ve yeni işlerde artışa yol açtı. İç talepte görülen ilave artış yurtdışı pazarlardan alınan yeni siparişlerdeki daha zayıf büyümeyi karşılar nitelikte oldu. Yeni sipariş hacimlerindeki büyüme dizilim geçmişine bakıldığında, birbirini takip eden on üç ay boyunca kayda geçen en güçlü büyüme oldu.

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi

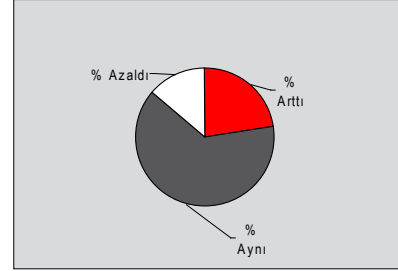
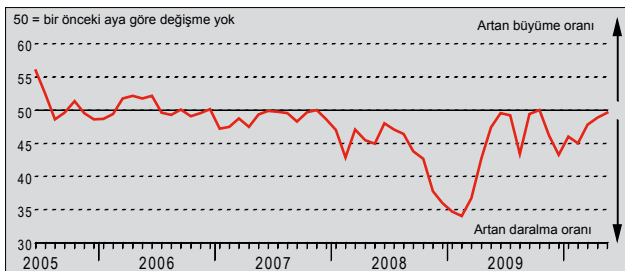
S: Yurtdışından aldığınız siparişler bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları Mayıs ayında yeni ihracat siparişlerinde güçlü bir artış yaşadıklarını bildiriyorlar. Ancak, yurtdışından alınan yeni işlerdeki artış hızı ay içinde zayıfladı. Katılımcılara göre, yükselmekte olan talep kalıcı olmayabilir ve aynı zamanda, döviz kurundaki dalgalanmalar yeni sipariş hacimlerine olumsuz yansıyor. Yine de, 2009 Mayıs ayından bu yana devam etmekte olan yeni ihracat siparişlerindeki büyüme ile birlikte en son yaşanan artış dizilim geçmişinin uzun vadeli ortalamasının üzerinde seyretmektedir.

Birikmiş İşler Endeksi

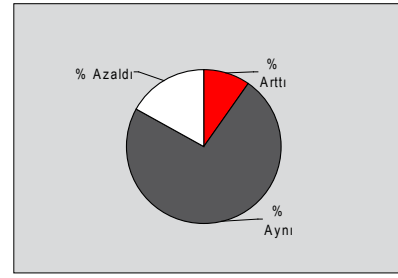
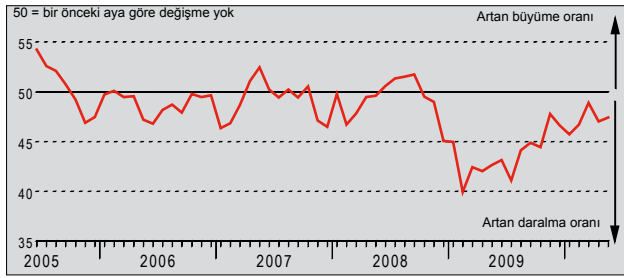
S: Birikmiş sipariş miktarınız bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mayıs ayında Türk imalat şirketlerinin elindeki birikmiş işler marjinal oranda azalarak kapasite artışının ufak kaldığını gözler önüne seriyor. Alınan yeni siparişlerdeki belirgin ilave artışa rağmen, üretim artışındaki büyümenin gereksinimleri karşıyor olduğunu gösterecek şekilde bekleyen işlerde azalma görüldü.

Nihai Ürün Stoku Endeksi

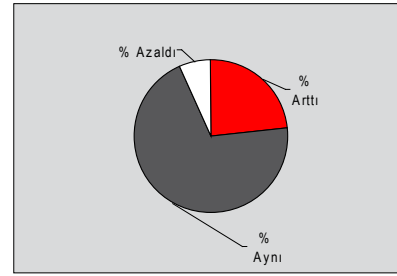
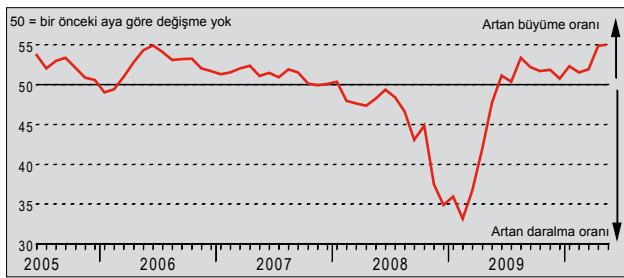
S: Nihai ürün stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mayıs verileri Türk imalatçılarının elindeki mamul mal stoklarında ılımlı bir azalma olduğunu gösteriyor. Üretim sonrası stokların düşüş hızı Nisan ayından bu yana az da olsa, yavaşladı. Katılımcılara göre, mamul mal stokları yeni sipariş gereksinimlerini karşılamakta kullanıldı. Bazı katılımcılar ise, stok için mal üretmediklerini ve üretim için gerekli ham madde tedarikinde zorluklar yaşadıklarını bildirmişlerdir.

İstihdam Endeksi

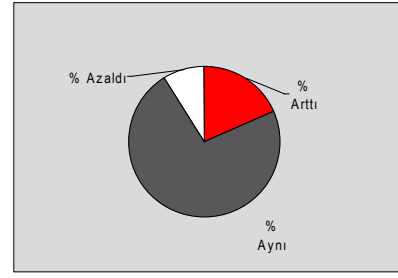
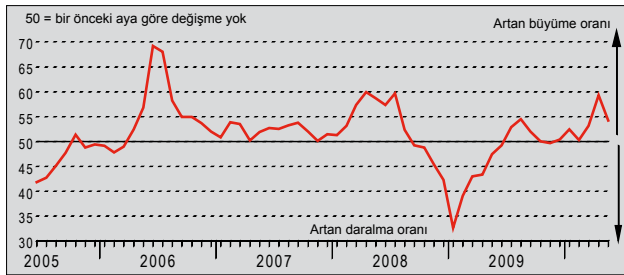
S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalat şirketlerinin eleman almı Mayıs ayında belirgin bir şekilde hız kazandı. Eleman almı Nisan ayından bu yana marjinal oranda hızlanmasına rağmen, dizilim geçmişinin en yüksek oranına ulaştı. İstihdamda artış olduğunu bildiren katılımcıların birçoğu yeni siparişlerde süregelen genişlemeye işaret ederek bunu kapasite artışı ihtiyacına bağlıyorlar. İstihdam bu ay itibarıyla böylece birbirini takip eden son on iki ay boyunca artmış oldu.

Ürün Fiyatları Endeksi

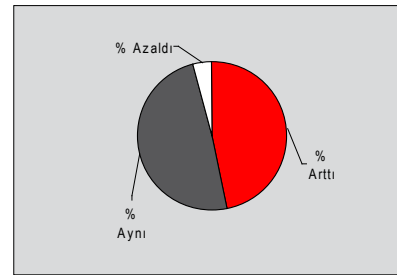
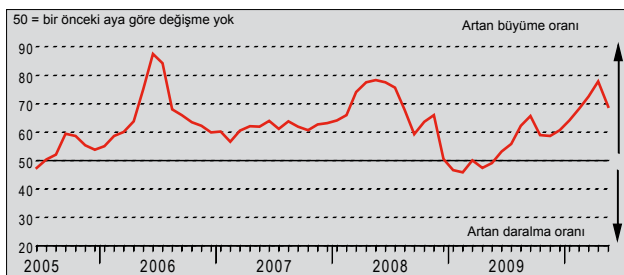
S: Ürünlerinizin satış fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları nihai ürün fiyat enflasyonunun altı aydır devam ettiğini ve nihai ürün fiyatlarını Mayıs ayında da artırdıklarını bildiriyorlar. Katılımcılara göre, fiyatlardaki en son artış girdi fiyatlarındaki ilave artışları yansıtmaya çalışmaktadır. Ancak, nihai ürün fiyatlarındaki artış oranı, belli sayıda katılımcının belirtmiş olduğu gibi, yeni işler için yaşanan rekabetin daha fazla artışa engel olduğunu bildirmesi ile düşük seviyede kalmıştır. Yine de, enflasyon dizilim geçmişinin ortalamasının üstünde seyretmektedir.

Girdi Fiyatları Endeksi

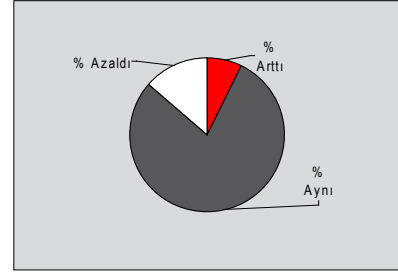
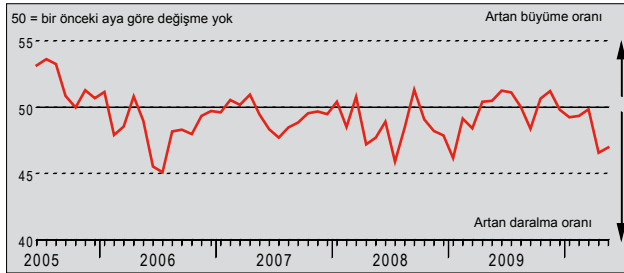
S: Satın aldığınız malların ortalama fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türkiye'deki imalat şirketlerinin girdi fiyatları Mayıs ayında büyük oranda arttı ve bazı katılımcılara göre, ham madde fiyatlarındaki ilave artışlar girdi fiyatlarında enflasyon artışına yol açtı. Döviz kurlarındaki gelişmeler bu durumu daha da kötüleştirdi. İmalatçı şirketler özellikle, demir, çelik ve pamuk fiyatlarındaki artışlara işaret ediyorlar. Öte yandan, girdi fiyatlarındaki artış hızı Nisan ayına oranla belirgin bir şekilde yavaşladı ve son üç ay içinde kaydedilen en düşük oran oldu.

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

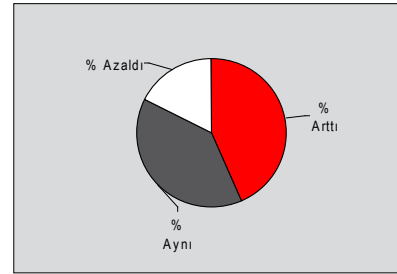
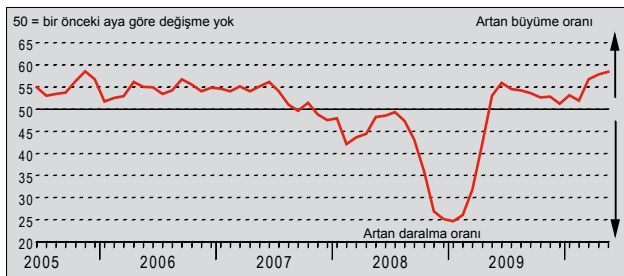
S: Tedarikçilerinizin mal teslimi bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları Mayıs ayında tedarikçi teslimat sürelerindeki uzamaya işaret ediyor. Resmî olmayan verilere göre, kapasiteler üzerindeki baskı daha da arttığından, satın alma faaliyetlerindeki ilave artışlar tedarikçi şirketlerin performansında gerilemeye yol açtı. İlave olarak, bazı katılımcılar belli bazı kalemlerdeki arz eksikliğinden şikâyet etmektedir. Tedarik süreleri Nisan ayına göre hafif de olsa kısaldı ama ana verilere bakıldığında, yine de önemini korumaya devam etti. Tedarik sürelerindeki uzama son altı ay boyunca her ay boyunca yaşanan bir durum olarak karşımızda durmaktadır.

Mal Alım Miktarı Endeksi

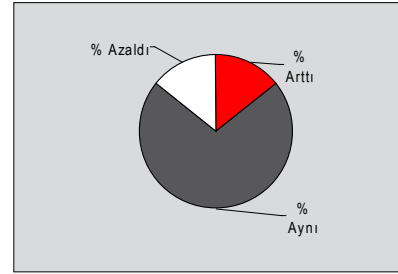
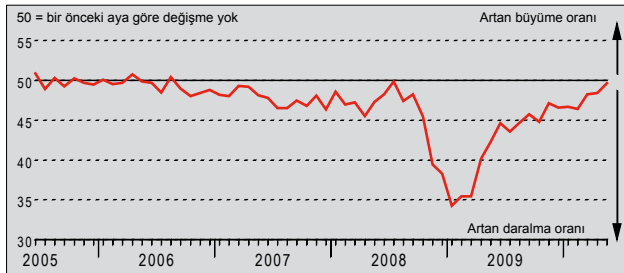
S: Mal alımlarınız (ünite olarak) bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mayıs ayı verileri Türk imalatçılarının satın alma faaliyetlerinde belirgin bir yükselmeye işaret ederek sürdürülen büyüme diziliminin on üç aya çıktığını göstermektedir. Katılımcılar, alımlardaki artışın sebebi olarak ay içinde yeni siparişlerdeki hızlanmaya paralel üretim ihtiyacındaki artış gösteriyorlar. Yeni siparişler ile üretim artışında yaşanan güçlü büyüme oranlarını yansıtır biçimde satın alma faaliyetlerinde yaşanan en son artış hızı dizilim geçmişi içindeki en hızlı ikinci oran oldu.

Girdi Stoku Endeksi

S: Tedarik stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Ay içinde satın alma faaliyetlerinde belirgin bir artış kaydedilmesine rağmen, Türk imalatçılarının satın alma stokları düşüş göstermiştir. Ancak, üretim öncesi stoklardaki azalma hızı sadece marjinal oranda gerçekleşti ve 2008 Temmuz ayından beri birbirini takip eden üç ay boyunca yaşanan en zayıf oran oldu. Satın alma stoklarında düşüş olduğunun bildirildiği yerlerde bunun sebebi olarak üretim amaçlı stok kullanımı gösterilmektedir. Bu da bize imalatçıların stoklarını tekrar büyötmeye henüz niyetlerinin olmadığını göstermektedir.

Veri ve Sunum Yöntemiyle İlgili Notlar

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SSS) Revizyon 3 (The International Standard Industrial Classification) kullanılmıştır.

Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporunda tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında, "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişikende artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi (PMI) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklandırması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Bu hesapta kullanılan ağırlıklar imtiyazlı Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü'nün İngiltere ekonomisiyle ilgili yaptığı araştırmasından türetilmiştir. Bu ağırlıklar şöyledir: Yeni Siparişler -0.3; Üretim -0.25; İstihdam -0.2; Tedarikçilerin Teslim Süresi -0.15; Girdi Stoku -0.1. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir. Markit ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde her hangi bir değişiklik yapmamaktadır ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir.

Uyarı

PMI Üretim raporundaki kopya ve veri tabanı hakları Markit Group Limited şirketine aittir. Markit'in izni olmaksızın elektronik dağıtım da dahil olmak üzere veri dağıtımını ve saklanması yasaktır. Raporların hazırlanması sırasında istatistik ve diğer bilgilerin doğruluğunun kontrolü için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar ve veri sağlayıcılar hatalardan veya hatalardan kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan sorumlu tutulamaz. PMI, ve Satın Alma Yöneticisi Endeksi Markit'in tescilli markasıdır.